

Liviu Ciulei – talent și generozitate

Liviu Ciulei a fost și în timpul lungii sale absențe din țară o prezență covârșitoare în Teatrul "Bulandra". Era evocat la repetiții și în ateliere, în birouri și în cabine. Criteriile lui, așa cum le înțelegea fiecare, dar mai cu seamă felul lui de a fi în artă erau un factor vital în activitatea teatrului; când era departe, "moștenirea" sa aparținea tuturor și toți acționau în numele ei, cu patimă și cu sentimentul îndreptățirii absolute. "Un teatru de transfug", a spus unul dintre activiștii timpului, și într-un anume sens nu se înșela: toți erau cu Ciulei la Minneapolis, dar Ciulei era împreună cu ei la București. Succesele lui, marile sale spectacole – de la **Cum vă place la Opera de trei parale**, de la **Azilul de noapte la Elisabeta I**, de la **Leonce și Lena la Clipe de viață**, de la **Danton la Furtuna** – nu trăiau doar prin cei care participaseră la ele, ci și prin cei care trecuseră pe acolo în timp ce ele se "faceau". Succesele lui Ciulei nu erau partitive, ele îi cuprindeau pe toți, iar invidia devenea un impuls creator.

Scenograf, actor, regizor, director, Liviu Ciulei a știut să fie superior celorlalți, purtându-și excelența cu amabilitate și amenitate, dar în special cu generozitate. Au lucrat alături de el artiști importanți din generația lui și mai tineri decât el: Teatrul "Bulandra" și-a dobândit specificitatea tocmai prin încurajarea și favorizarea diversității.

Liviu Ciulei este un om evident talentat și bunul său gust înăscut îmbracă această evidență în firescul comportamentului. Pe lângă el le e tuturor ușor să fie inteligenți și talentați, să fie inovatori și să păstreze măsura în inovație.

În istoria teatrului românesc Liviu Ciulei nu va fi niciodată un nume dintr-un șir, fie și primul. Opera sa teatrală a însuflețit grupuri de artiști solidari într-un frumos și adevăr. Mesaj care trăiește la București, indiferent de locul unde se află emițătorul. Când, după ani de absență, prin '90, Ciulei a montat două spectacole la "Bulandra", artiștii – cei care lucraseră cu el, dar și cei noi – l-au primit ca și cum ar fi plecat ieri. Miracol a cărui repetare este așteptată mâine.

Magdalena Boiangiu